

ВОДОСРЕЗ

Copyright © 2015 by Paolo Vasigalupi

THE WATER KNIFE

© Елена Павлова, *превод от английски*

© Живко Петров, *художник на корицата*

© Сиела Норма АД

София • 2016

ISBN: 978-954-28-2028-4

ПАОЛО БАЧИГАЛУПИ

ВОДОСРЕЗ

Превод от английски

Елена Павлова

 ciela

На Анджула

Глава 1

Потта може да ти разкрие много.

Когато по четиринайсет часа на ден бърхти под жаркото слънце в лучената нива, превитата надве жена има по-различна пот от тази на мъжа, наближил пропускателен пункт в Мексико с молитва към Ла Санта Муерте¹ точно тия *federales*² да не си пълнят джобовете при враговете, от които бяга. Десетгодишно момче, втрънено в дулото на „Зиг зауер“, има пот, по-различна от тази на жена, която се влачи през пустинята и се моли на Девата скривалището с водата да се окаже точно там, където го показва дадената ѝ от койотите³ карта.

Потта е историята на едно тяло, сгъстена в наниз скъпоценни камъни на челото и в солени петна по ризата. Разказва ти всичко за това как някои са се озовали на правилното място в грешния момент и дали ще доживеят да видят следващото утро.

Кацнал високо над централния сондаж на „Сайпръс 1“, Ангела Веласкес следеше как нагоре по „Каскейд трейл“ се мъкне Чарлз Бракстън. Потта по челото на адвоката му говореше, че някои далеч не са така важни, както си мислят.

Нека в кантората си Бракстън да се перчи и да креши на секретарките си. Нека в съдебната зала горделиво да крачи като се-

---

¹ La Santa Muerte (исп.) – Света Смърт. – *Б.нр.*

² Federales (исп.) – правителствени служители, най-често – служители на закона (полиция, жандармерия и др.). – *Б.нр.*

³ Койот – в двукратата си вариация – трафикант (често – на наркотици), контрабандист на хора през границата Мексико – САЩ; тук и по-нататък в книгата койотите прекарват хора през р. Колорадо. – *Б.нр.*

риен убиец на лов за нови жертви. Но все едно колко се големее адвокатът, в края на деня задникът му пак принадлежи на Кейтрин Кейс – и когато тя ти рече бързичко да свършиш нещо, не просто се юрваш, *pendejo*⁴, а търчиш, докато ти гръмне сърцето и не можеш мръдна повече.

Пътеката се виеше около охладителния сондаж и нагоре по склона Бракстън беше принуден да се навежда под папратите и да се препъва покрай пълзящите бенгалски фikusи. Промъкваше се между групички туристи, позиращи за селфита пред преплиташите се водопади и висящите градини, които се спускаха по етажите на аркологията⁵. Пробиваше си път нагоре, зачервен и каталясал. Покрай него се стрелкаха бегачи по шорти и потници с уши, задавени от музика и тътена на здравите си сърца.

Много може да се научи от потта на даден човек.

Тази на Бракстън говореше, че все още храни страх. И за Ангела това означаваше, че засега е благонадежден.

Адвокатът забеляза Ангела, кацнал на моста, обкрачил широката бездна на централния сондаж. Помаха му уморено и му даде знак да слезе и да го пресрещне. Усмихнат, Ангела му върна поздрава отвисоко и се престори, че не го е разбрал.

– Слез долу! – извика му Бракстън.

Ангела се усмихна и пак помаха.

Победен, адвокатът се прегърби и стисна зъби за последното изкачване към убежището на партньора си.

Ангела се облегна на перилата и се наслади на гледката. Отвисоко се процеждаше слънчева светлина, озаряваше бамбука и магнолиите, осветяваше тропическите птички и хвърляше по обраслите с мъх езерца слънчеви зайчета като от джобно огледалце.

Хората далеч отдолу бяха по-малки и от мравки. Изобщо не приличаха на живи – просто точиците на туристи, жители и персонала в казиното, досущ като в архитектурните модели на био-

---

⁴ *Pendejo* (исп.) – идиот, тъпанар. – *Б.нр.*

⁵ Аркология – популярен в научната фантастика термин, създаден от архитекта Паоло Солери – съчетание на „архитектура“ и „екология“ с намек и за библейския Ноев ковчег, т.е. машабна, затворена и самодостатъчна постройка с богата и удобна обитаема среда, която се постига посредством екологично равновесие и по биологичен, а не само механичен път. – *Б.нр.*

тектите на „Сайпръс 1“: миниатюрни моделчета на хора, които пият миниатюрните си латета на миниатюрните тераски на мини-кафененца. Миниатюрни моделчета на дечица, преследващи пеперуди по пътеките, докато миниатюрни моделчета на играчи цепят и удвояват на миниатюрните моделчета на масите за блекджек в затъntenите пещери на казината.

Бракстън тежко се изкачи по моста. Изпъшка:

– Защо не слезе долу? Казах ти да се смъкнеш!

Захвърли куфарчето си на дъските и се провеси на перилата.

– Какво ми носиш? – попита Ангела.

– Хартии – изхъхри адвокатът и махна с изтощена ръка към „дипломата“ си. – За Карвър Сити. Току-що получихме решението на съдията. Смазахме ги.

– И?

Бракстън се опита да каже още нещо, но не успя да събере дъх за думите. Лицето му беше подпухнало и зачервено. Ангела се почуди да не вземе да получи сърдечен удар, а после се помъчи да реши точно колко би му пукало, ако наистина стане така.

Първата му среща с Бракстън се беше състояла в кабинета на адвоката в щаба на Водно стопанство на Южна Невада. Човекът разполагаше с изглед от пода до тавана към Карсън Крийк – риболовната река на „Сайпръс 1“ – в участъка, където тя шуртеше през различни етажи на аркологията, преди да я изпомпят обратно на горния край на системата, за да мине през нов пречиствателен цикъл. Голям и скъп прозорец към дъговите пъстърви и водната инфраструктура – и добро напомняне защо Бракстън повдига делата си от името на ВСЮН.

Тогава адвокатът се разпореждаше властно с трите си асистентки, по случайност и трите – хубавици, изловени още от колежа по право с обещания за разрешителни за постоянно пребиваване в „Сайпръс“, и говореше с Ангела, сякаш е второкласен посетител. Все едно е склонен да толерира поредния нищожен питбул на Кейтрин Кейс поне дотогава, докато продължава да оставя натръшкани подире си другите псета, по-големи от него.

На свой ред Ангела прекара срещата в опити да прецени как човек като Бракстън е станал толкова голям. Хората извън „Сайпръс“ не дебелееха като него. През целия си по-ранен живот

питбулът не беше виждал подобно на Бракстън същество и откри, че е възхитен от него и обожава натрупаната плът на човек, който знае, че е в безопасност.

Ако краят на света настъпеше – както Кейтрин Кейс твърдеше, че ще стане – според Ангела от Бракстън щеше да излезе чудесно блюдо. И това на свой ред го улесняваше да подари живота на този *pendejo* от „Айви Лийг“, нищо че бърчеше нос срещу гангстерските татуировки на посетителя си и белега от ножа, цепнал бузата и гърлото му.

„Време е да си сменим ролите“ – помисли си Ангела, докато гледаше как от носа на Бракстън капе пот.

– Карвър Сити загуби обжалването – изпъшка адвокатът най-сетне. – Съдиите се канеха да се произнесат тази сутрин, но ние претоварихме графика на съдебните зали. Отложихме цялото дело до края на работния ден. Карвър Сити ще скача като хамстер в колело, за да попълни ново обжалване... – той вдигна куфарчето си и шракна закопчалката. – Няма да успеят.

Извади папка с лазерни холограми на документи.

– Това са ти съдебните заповеди. Имаш време до отварянето на съда утре, за да наложиш законните ни права. Щом Карвър Сити подаде обжалването, ситуацията се променя. Тогава като минимум ще те съдят за нанесени щети. Но до отварянето на съдебните зали утре ти просто защитаваш правото на частна собственост на гражданите на великия щат Невада.

Ангела разлисти документите.

– Това ли са всичките?

– Всичко, което ти трябва, стига да приключиш задачата тази нощ. Започне ли утрешният работен ден, връщаме се към мотаенето на дела и размяната на клюкарски сведения.

– И ще си се потил яката за нищо.

Бракстън ръгна Ангела с дебелия си пръст:

– Внимавай да не се случва!

Този намек за заплаха разсмя събеседника му.

– Вече съм си взел разрешителното за пребиваване, *sabrón*⁶. Върви да си плашиш секретарките.

---

⁶ *Sabrón* (исп.): букв. – пръч, козел, прен. – копеле. – *Б.пр.*

– Това, че си любимец на Кейс, не значи, че не мога да ти вгорча живота.

Ангела не вдигна очи от съдебните заповеди:

– Само защото си псе на Кейс, не значи, че не мога да те метна от този мост.

Печатите и гербовите марки изглеждаха наред.

– С какво държиш Кейс, че си толкова недостижим? – поинтересува се Бракстън.

– Има ми доверие.

Адвокатът се разсмя, изпълнен с недоверие. Докато прибираше и подреждаше холокопията, Ангела му каза:

– Хората като теб си записват всичко, понеже знаят, че всички са лъжци. Така си вадите хляба вие, адвокатите... – той плесна Бракстън по гърдите със снопа съдебни документи и се ухили. – И това е причината Кейс да ми вярва на мен и да се отнася с теб като с псе – ти си онзи, който си записва всичко.

Остави дебелака на моста сърдито да се цупи на гърба му.

Докато си проправяше път надолу по „Каскейд трейл“, Ангела извади мобилния си и позвъни.

Кейтрин Кейс вдигна на първото звънене, рязка и официална:

– Кейс слуша.

Лесно беше да си я представи: Кралицата на Колорадо, наведена над бюрото, а стените около нея от пода до тавана са покрити с карти на щата Невада и колорадския речен басейн, владенията ѝ – облечени от данни в реално време. Вените на всеки приток мигат в червено, кехлибарено или зелено според дебита от кубични футове⁷ в секунда. Над различни водосборни басейни в Скалистите планини проблясват числа в червено, кехлибар или зелено и проследяват колко снежна покривка остава и какви са отклоненията от нормата при топенето. Други числа отразяват дълбочината на водохранилищата и язовирите – от бента „Блу Меса“ на Гънисън до „Навахо“ на Сан Хуан и до насипа „Флейминг Гордж“⁸

---

⁷ Кубичен фут – американска мярка за дебит, равна на 28,3168 литра или 1/35 куб.м. – *Б.пр.*

⁸ И трите споменати язовира са създадени посредством завиряване в каньони по ждрелата на съответните реки и имат насипни стени. – *Б.пр.*

на Грийн. А над тях витаят цените на спешните сделки⁹ по притоци и фючърсни оферти, скролвани през НАСДАК, както и налични на свободния пазар опции за покупка, ако на господарката ѝ се наложи да презареди дълбините на „Лейк Мийд“ – безпощадните цифри, които управляваха света на Кейс така неумолимо, както тя се разпореждаше в този на Ангела и Брактън.

– Току-що приказвах с любимия ти адвокат – осведоми я Веласкес.

– Моля те, кажи ми, че не си го дразнил отново!

– Този *pendejo* е голям боклук.

– И ти не си цвете, да знаеш. Разполагаш ли с всичко необходимо?

– Е, Брактън ми даде един куп отсечени дървета, това е ясно – Ангела размаха папката с документите от съда. – Не знаех, че още съществува толкова хартия.

– Държим да сме сигурни, че всички сме на една и съща страница – отвърна Кейс сухо.

– По-скоро на едни и същи петдесетина страници.

Кралицата на Колорадо се засмя:

– Това е първото правило на бюрокрацията – струва ли си едно съобщение да бъде пратено, значи си струва да се праща в три екземпляра.

Ангела излезе от „Каскейд трейл“ и се насочи надолу към асансьорите, които щяха да го изстрелят до централния паркинг. Каза:

– Смятам до час да съм във въздуха.

– Ще ви държа под око.

– Рутинна задача е, шефке. Тия хартии на Брактън имат към сто различни подписа и твърдят, че мога да правя каквото си искам. Типичните заповеди за прекратяване на дейността – точно по старата школа. Обзалагам се, че „Камилите“ биха могли да се справят и сами. То си е същинска прехвалена пощенска услуга.

– Не – отсеке Кейс сурово. – „То“ си е десет години менкане на шапките в съда и държа да приключи вече. Този път завинаги.

---

⁹ „Спешна сделка“ е вид инструмент за запълване на внезапно възникнала, непосредствена нужда; цените и обемите на допустимите спешни сделки най-често се контролират на правителствено ниво. – *Б.пр.*

Омръзна ми да раздавам разрешителни за живеене в „Сайпръс“ на племенниците на разни съдии само за да мога да продължа да обжалвам нещо, което ни принадлежи по право.

– Нямаш грижи. Когато приключим, Карвър Сити няма да знае на кой свят е.

– Добре. Дръж ме в течение за края на операцията.

Тя затвори. Ангела хвана един експресен асансьор точно преди затварянето на вратите. Приблужи до стъклото, а кабината започна пропадането си в бездната. Ускоряваше главолмно през нивата на аркологията. Прелитаха край хора като мъгляви сенки – майки, бутаци двойни колички, почасови „приятелки“, цъфнали в обятията на уикенд приятелите си, туристи от цял свят, щракащи снимки и пращаци у дома съобщения, че са видели Висящите градини на Лас Вегас. Папрати, водопади и кафенета.

На развлекателните етажи беше време за смяна на крупиетата. В хотелите целодневните купонджии би трябвало тъкмо да се будят, да гаврътват първия си шот водка, да пръскат блясък по кожата си. Камериерки и сервитьори, пикола и готвачи, както и екипите по поддръжката би следвало да бачкат като хали в стремежа да задържат работните си места и в борбата да запазят разрешителните си за живеене в „Сайпръс“.

„Всички сте тук заради мен – помисли си Ангела. – Без мен до един щяхте да сте малки пустинни плевели без корен. Мънички тела от кост и кожа като хартия. Без зарове за хвърляне, без курви за купуване, без колички за бутане, без питие под ръка, без работа за вършене... Без мен сте нищо.“

Асансьорът стигна до дъното и звънна тихо. Вратите се отвориха пред автомобила на Ангела, марка „Тесла“, вече докаран от пиколото.

Половин час по-късно Ангела крачеше през нажежения плац на въздушна база „Мълрой“, от асфалта на вълни се вдигаше ома-ра и слънцето залязваше окървавено над Спринг Маунтийнс. Сто и двайсет градуса¹⁰ и светилото едва сега привършваше работния си ден. Прожекторите на базата грейнаха и прибавиха и своя дял към жегата.

---

¹⁰ 120F – приблизително 49°C. – *Б.нр.*

– Документите ни в теб ли са? – надвика воя на „Апачите“ Рейес.

– Властите ще ни ближат пустинните задници! – размаха пачката хартии Ангела. – Поне през следващите четиринайсет часа, де.

Рейес едва-едва се усмихна в отговор, просто се обърна и се захвана да издава заповеди за излитането.

Полковникът беше едър и чернокож, служил в разузнавателните служби на морската пехота в Сирия и Венецуела, преди да влезе в топилнята в Сахел¹¹ и после в Чиуауа и накрая да се намърда на сегашното си топло гнезденце при гвардейчетата от Невада.

Казваше, че щатът плащал по-добре.

Рейес махна на Ангела да се качи в командния хеликоптер. Около тях нападателните машини до една завъртаха перки, гълтайки синтетичното гориво с барели – Щатската гвардия на Невада, известна още като отряд „Камилите“, също и като „ония шибани партенки от Вегас“, зависи точно по чий задник в момента е било палнато снапчето ракети „Хадес“ – всички те се стягаха да наложат волята на Кейтрин Кейс върху враговете ѝ.

Един от гвардейците метна на Ангела защитна жилетка. Той намъкна кевлара, докато Рейес се настани в командирското кресло и взе да издава заповеди. Веласкес включи военните очила и слушалката в интеркома на вертолета, така че да чува разговорите.

Летящата им крепост се юрна към небето. В очите на Ангела потече потокът данни от пилотското „оче“, военните графити шареха Лас Вегас с ярки настойчиви етикети: изчисления за мишените, съществените структури, маркери „свой/враг“, сведения за ракетите „Хадес“ и информация за 50-калибровите муниции за долната картеница, предупреждения за горивото, топлинни сигнали от земята...

*Деветдесет и осем цяло и шест градуса*¹².

Човешки същества. Едни от най-хладните обекти наоколо. Всяко едно – маркирано, без да го знае.

Една девойка от отряда се приближи да провери дали Ангела е закопчан добре. Той се ухили, докато момичето проверяваше

---

¹¹ Сахел – пограничната зона на Сахара и Судан в Африка. – *Б.пр.*

¹² 98,6F – 37°C. – *Б.пр.*

коланите му. Мургава, с черна коса и очи като въглени. Прочете името ѝ на табелката – Гупта.

– Мисля, че знам как да се закопчавам, а? – надвика Ангела рева на двигателите. – Навремето и с това съм се занимавал.

Гупта дори не се усмихна:

– Нарезждане на мисис Кейс. Ще излезем големи глупаци, ако се разбием и ти останеш на място само защото не си си затегнал колана.

– Ако се разбием, всички остават на място.

Тя обаче пренебрегна възраженията му и все пак го провери. Рейес и отряд „Камили“ не оставяха нещата наполовина. С времето се бяха окичили със собствени елегантни ритуали, полирани до огледален блясък.

Гупта каза нещо в микрофончето си, а после се закопча на собствената си седалка зад паравана за картечницата на вертолета.

Стомахът на Ангела се обърна, когато леталото им се наклони странично, за да се присъедини към формацията на останалите летящи хищници. Обновяването на статуса се търкулна по военните му цайси, по-ярко от нощния пейзаж на Вегас:

ВСЮН 6602, излетял.

ВСЮН 6608, излетял.

ВСЮН 6606, излетял.

През полезрението му скролнаха още знаци и цифри. Дигитално потвърждение за почти невидимия стършелов орляк, изпълващ чернеещото небе и сега полетял на юг.

В слушалките изпука гласът на Рейес:

– Начало на операция „Медено езеро“.

Ангела се засмя:

– Кой измисли тази шуротия?

– Харесва ли ти?

– Обичам медовина¹³.

---

¹³ Игра на думи с името на „Лейк Мийд“ (Lake Mead) – язовирът е наречен на Елууд Мийд, управлявал „Болдър Каньон Проджект“ до 1936 г. Фамилията му се превежда като „медовина“. – *Б.пр.*

– Всички си падаме по нея.

А след това се понесоха на юг към въпросния бидон с медовина: двайсет и шест милиона квадратни акър-фута¹⁴ воден запас поначало, сега наполовина намалени благодарение на Сушавото татище. Оптимистично езеро, създадено в оптимистични времена, сега спаружено и на всичкото отгоре пълно с тиня. Спасително въже, вечно под заплаха и винаги уязвимо, все на косъм да слезе под нивото на Помпа №3 – критичната венозна система, която поддържа сърцето на Лас Вегас в движение.

Под хеликоптера се разгръщаха светлините на централен Вегас – неонът на казината и аркологите „Сайпръс“. Хотели и тераси. Куполи и замъглени от конденза вертикални ферми, потънали в хидропонна зеленина и озарени от пълноспектърно осветление. Надраскани из пустинята геометрични шарки от светлина, до една – прихлупени от електронните графити на бойния език на отряд „Камили“.

През военните очила се процеждаха рекламни пана с обещания за представления и купони, питиета и пари и се превръщаха в точки за нападение и пробив. Плътно нагъчканите градски каньони, предназначени да насочват пустинните ветрове, ставаха на снайперистки алеи. Фосфоресциращата фотоволтаична боя по покривите предлагаше площадки за парашутисти. Аркологите „Сайпръс“ се обърнаха на зони за приоритетно нападение, подсигурили предимството на високия терен, понеже превземаха безапелационно хоризонта на Вегас и се извисяваха над всичко останало – по-големи и амбициозни от взетите накуп предишни експерименти на Греховния град в областта на фантастичното.

Вегас свърши с отсечена черна граница.

Бойният софтуер започна да маркира живи същества – студени участъци в тъмната горещина на хилядолетния околорадски скелет: безброй квадратни мили сгради, които не ставаха за друго, освен за дърва за горене и добив на медни жици, понеже Кейтрин Кейс беше решила, че вече не заслужават вода.

---

¹⁴ Акър-фут: американска мярка за дебит на вода, използвана за по-големи водоизточници; 1 акър-фут е равен на 1233 куб.м вода. Прието е, че един акър-фут е водата, необходима годишно на средностатистическо семейство. – *Б.нр.*

Мракът нарядко бе перфориран от самотни лагерни огньове – фарове, маркиращи местоположението на прогонени тексасци и зонъри, които нямат достатъчно пари да се заселят в аркология „Сайпръс“ и нямат накъде другаде да бягат. Кралицата на Колорадо беше извадила докрай душата на тези предградия – първите ѝ гробища, сътворени за броени секунди, след като спря водата в тръбите им.

– Ако не могат да си охраняват проклетите водни запаси, да пият прахоляк! – беше отсякла Кейс.

Заради това жертвите още ѝ прашаха смъртни заплахи.

Хеликоптерите пресякоха последната буферна зона на разбитите предградия и излязоха над откритата пустиня. Първостанният пейзаж, вехт като в Стария завет. Креозотни храсти¹⁵. И трънлива и самотна късолистна юка¹⁶. Туфи пустинна растителност, сухи петна, светли зърнисти пясъци, кварцов чакъл...

Пустинята вече беше напълно черна и се охлаждаше, след като острата като скалпел стъргалка на слънцето се беше вдигнала от земята. Там, долу, би трябвало да има животни. Почти безкосместа койоти. Гущери и змии. Бухали. Цял свят, който оживяваше само когато слънцето залезе. Цяла екосистема, изникваща от леговища изпод скали, юка и ларей.

Ангела гледеше малките термални маркери на оцелелите пустинни обитатели и се чудеше дали пустинята отвърща на погледа му – дали някой кльощав койот се визира нагоре към приглушения вой на прелитащите над него хеликоптери на „Камилите“ и се чуди какви ли са тези хвърковати хора.

Измина един час.

– Наближаваме – обади се Рейес и наруши покоя. Говореше почти с благоговение. Ангела се наведе напред и се взря.

– Ето я – обади се Гупта.

Черна панделка на река, виеща се през пустинята, врязана между назъбените планински вериги.

---

¹⁵ *Larrea tridentata*, тризъба ларей. – *Б.нр.*

¹⁶ *Yucca brevifolia*. – *Б.нр.*

Сияйна лунна светлина се плискаше върху водата и я режеше на сребърни слитъци.

Река Колорадо.

Тя криволичеше като змия през светлия пустинен пейзаж. Калифорния още не беше вкарала този участък от течението в сламка, но щеше да го стори. Цялото това изпаряване – не бива да оставяме слънцето да краде водата. За момента обаче реката все още течеше на открито, разголена под небето и пред мрачните погледи на гвардейците.

Ангела надзърна към реката, удивен както винаги. Радиобръщолеването на екипажите заглъхна и всички се смълчаха при вида на толкова много вода.

Дори и силно смалена от сушата и оттоците, Колорадо пробуждаше благоговейна треска. Седем милиона квадратни акърфута годишно – вярно, от първоначални шестнайсет милиона... но при все това – толкова много вода, просто ей-така плискаща се по земята...

„Нищо чудно, че индийците боготворят реките“, помисли си Ангела.

Във върховата си форма Колорадо бе достигала над хиляда мили¹⁷ дължина – от белоснежните Скалисти планини надолу през червените скални каньони в Юта и чак до синия Пасифик шуртияла бърза и без прегради. И откъдето минавала, животът процъфтявал.

Стигало фермерът да сложи тръба, строителят да изкопае кладенец до нея или собственик на казино да пусне помпа в реката, и човек можел да се опие от предлаганите от Колорадо възможности. И в 115-градусовата жега¹⁸ животът можел да процъфтява. В пустинята можел да се раззелени цял град. Реката била благоприятна, даденост като тази на Дева Мария.

Ангела се чудеше как ли е изглеждала реката по времето, когато все още течала свободна и бърза. В днешно време нивото ѝ беше ниско, а течението – лениво, спряно зад огромни язо-

---

¹⁷ Над 1600 км. – *Б.пр.*

¹⁸ 115F – 45°C. – *Б.пр.*